

BELGISCHE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

50e ZITTINGSPERIODE
BUITENGEWONE ZITTING 1999
DINSdag 28 SEPTEMBER 1999

BEKNOPT VERSLAG VAN DE OPENBARE COMMISSIEVERGADERING

C 10 BUITENLANDSE
BETREKKINGEN

NAMIDDAG

INHOUD

COMMISSIE VOOR DE BUITENLANDSE BETREKKINGEN – C 10

VRAGEN

– van de heer **Guido Tastenhoye** tot de staatssecretaris voor Buitenlandse Handel, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken, over de plannen om het Belgisch imago in het buitenland op te poetsen (nr. 75)

Sprekers : de heren **Guido Tastenoye** en **Pierre Chevalier**, staatssecretaris voor Buitenlandse Handel, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken

1

– van de heer **Luc Sevenhans** tot de staatssecretaris voor Buitenlandse Handel, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken, over de exportvergunning voor militair materiaal (nr. 20)

Sprekers : de heren **Guido Tastenoye** en **Pierre Chevalier**, staatssecretaris voor Buitenlandse Handel, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken

2

– van de heer **Stefaan De Clerck** tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over de adjunct-secretaris-generaal van de Benelux Economische Unie (nr. 17)

Sprekers : de heren **Stefaan De Clerck** en **Louis Michel**, vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken

2

– van de heer **Guido Tastenhoye** tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over de kandidatuur van Turkije als EU-lidstaat (nr. 38)

Sprekers : de heren **Guido Tastenoye** en **Louis Michel**, vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken

3

Het Beknopt Verslag geeft een samenvatting van de debatten
Het volledig verslag verschijnt in de Parlementaire Handelingen

COMMISSIE VOOR
DE BUITENLANDSE
BETREKKINGEN

OPENBARE VERGADERING

DINSDAG 28 SEPTEMBER 1999

NAMIDDAG

VOORZITTER :

de heer **Geert VERSNICK**

De vergadering wordt geopend om 15.07 uur.

VRAGEN

PLANNEN OM HET BELGISCHE IMAGO IN HET BUITENLAND
OP TE POETSEN

Vraag van de heer Guido Tastenhoye tot de staatssecretaris voor Buitenlandse Handel, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken, over "de plannen van de regering om in het buitenland een imagocampagne op te zetten om het bezwadderde blazen van dit land wat op te poetsen" (nr. 75)

De heer **Guido Tastenhoye** (VL. BLOK) : De regering besliste om na de reeks schandalen het blazen van het land op te poetsen via een imagocampagne. Hoe zal die eruit zien ? Welke middelen worden ervoor uitgetrokken ? Worden de gewesten en de gemeenschappen erbij betrokken ? Wie is politiek verantwoordelijk voor de campagne ? Welke firma wordt met de uitvoering belast ? Hoe gebeurde de toewijzing ?

De heer **Pierre Chevalier**, staatssecretaris voor Buitenlandse Handel, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken (*in het Nederlands*) : Ik deel met u de bezorgdheid om het imago van ons land. Er zijn reeds een aantal ideeën betreffende de campagne gelanceerd. Binnenkort zal ik een voorstel overhandigen waarin concrete

ideeën voor een imagocampagne worden geformuleerd. We werken dagelijks aan de negatieve aspecten van de dioxinekwestie. We moeten echter ook de positieve aspecten van de Belgische producten benadrukken. België is immers een modern land met innoverende burgers.

De campagne sluit aan bij de doelstelling van de regering, die erin bestaat om van België opnieuw een modelstaat te maken.

De campagne zal van start gaan in januari 2000 en lopen over een periode van 18 maanden. Ze zal gericht zijn tot alle belangrijke buitenlandse handelspartners.

Wij zullen ons beperken tot onze twintig belangrijkste handelspartners.

Wij zullen een stuurgroep oprichten met invloedrijke personaliteiten.

Over de vereiste middelen wordt nog onderhandeld. Uiteraard is dit ook een zaak van de gewesten en de gemeenschappen.

Bovendien wordt een inbreng van de particuliere sector verwacht. Een coherente aanpak is vereist. Ikzelf zal bevoegd zijn voor de coördinatie, samen met de minister van Buitenlandse Zaken.

Mijn voorganger startte reeds een aanbestedingsprocedure en de BDBH belastte professor Thewissen met een project om een budget en lastenboek op te stellen. Er zijn reeds 23 firma's kandidaat.

De heer **Guido Tastenhoye** (VL. BLOK) : Professor Thewissen is aangetrokken om een project op te starten. De minister verklaart nog geen informatie te hebben over de middelen die voor de campagne zullen worden uitgetrokken. Hoe kan de professor dan op een efficiënte manier zijn taak volbrengen ?

Verder gaf de staatssecretaris geen antwoord op de vraag hoe de gewesten in het beslissingsproces zullen ingeschakeld worden.

Staatssecretaris **Pierre Chevalier** (*in het Nederlands*) : Professor Thewissen is aangetrokken om het project te begeleiden, voornamelijk met het oog op de controle van de campagne. Hem werd opgedragen een lastenboek op te stellen waarbij een voldoende maar niet overmatig budget wordt vooropgesteld.

Verder zullen de gewesten met zelf aangeduide vertegenwoordigers deelnemen aan de beslissingen betreffende de imagocampagne.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

EXPORTVERGUNNING VOOR MILITAIR MATERIAAL

Vraag van de heer Luc Sevenhans tot de staatssecretaris voor Buitenlandse Handel, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken, over "de exportvergunningen van militair materieel in transit, via de zeehavens" (nr. 20)

De heer **Luc Sevenhans** (VL. BLOK) : Het gaat hier om een oud dossier. Vanuit de Antwerpse havens wordt gewezen op de zeer strenge wapenwetgeving van toepassing op het militair materieel dat in transit de haven aandoet. Het gaat hier om leveringen aan onbesproken landen en bevriende naties. De opgelegde termijnen zijn bij ons te lang, daar waar in Rotterdam de vergunning op één dag wordt geregeld. Daardoor verliest de Antwerpse haven aan belang. Dat probleem werd reeds vroeger aangekaart, maar zonder resultaat. Men hoopt nu op meer welwillendheid vanwege de nieuwe regering.

Wat kan de staatssecretaris daaraan doen ?

De heer **Pierre Chevalier**, staatssecretaris voor Buitenlandse Handel, toegevoegd aan de minister van Buitenlandse Zaken (*in het Nederlands*) : In de ministerraad van 9 oktober 1997 heeft men een duidelijke omschrijving gegeven van het begrip militair materieel. Voor de uit- en doorvoer van militair materieel, waarvoor geen militaire eindbestemming bestaat, is elke belemmering weggevalen. Onze buurlanden kunnen daar niet meer rekenen op enig voordeel. Er is inderdaad een probleem inzake de termijn voor de administratieve afhandeling van vragen

betreffende transport van militair materieel. Ik wil de noodzaak van een strenge wapenwetgeving benadrukken. Niettemin ben ik van mening dat de administratieve procedure voor een aantal landen moet worden vereenvoudigd. Anderzijds dient er voor een aantal andere landen een verstrenging van de procedure te worden doorgevoerd.

De heer **Luc Sevenhans** (VL. BLOK) : Ik wil een onderscheid maken tussen doorvoer en uitvoer. Het gaat niet op dat de vergunningen in Rotterdam op één dag worden afgeleverd en dat bij ons zulks soms maanden in beslag neemt.

Ik dank de staatssecretaris voor zijn antwoord.

De **Voorzitter** : Het incident is gesloten.

ADJUNCT-SECRETARIS-GENERAAL VAN DE BENELUX ECONOMISCHE UNIE

Vraag van de heer Stefaan De Clerck tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de aanstelling van een nieuwe adjunct-secretaris-generaal van de Benelux Economische Unie (nr. 17)

De heer **Stefaan De Clerck** (CVP) : Mijn vraag dateert van 27 augustus en betreft de voordracht van de heer Freddy Troch, voormalig voorzitter van het Comité P, als kandidaat-adjunct-secretaris-generaal van de Benelux Economische Unie. Enkel de voorzitter van de Benelux Economische Unie, de Belgische minister van Buitenlandse Zaken, dient nog zijn bevestiging te geven.

De voordracht van de heer Troch was sterk onderbouwd en stelde op gedegen argumenten. Zal de huidige minister de beslissing van de vorige regering honoreren ? Zoniet, om welke reden ?

De heer **Louis Michel**, vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken (*in het Nederlands*) : Toen ik op de hoogte werd gesteld van deze vraag, dacht ik dat het een grap was.

De regering zal haar verantwoordelijkheid opnemen en voor de post van adjunct-secretaris-generaal van de Benelux Economische Unie een kandidaat voorstellen die de vereiste kwaliteiten, ervaring en persoonlijkheid heeft. Het punt zal worden aangekaart op de volgende top van de Benelux van begin oktober.

De heer **Stefaan de Clerck** (CVP) : Is het antwoord van de minister een grap ? Ik had graag wat meer uitleg bij het standpunt van de regering over de beslissing van de vorige regering.

Minister **Louis Michel** (*in het Nederlands*) : De vraag van de heer De Clerck is een grap, omdat het niet de gewoonte is in het Parlement over dergelijke benoemingen te praten en namen te noemen. Bovendien voel ik me geenszins

gebonden door politieke akkoorden van de vorige regering.

De heer **Stefaan De Clerck** (CVP) : Ik zie niet in waarom het Parlement geen vragen zou mogen stellen over bepaalde benoemingen.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

KANDIDATUUR VAN TURKIJE ALS EU-LIDSTAAT

Vraag van de heer Guido Tastenhoye tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de kandidatuur van Turkije als EU-lidstaat" (nr. 30)

De heer **Guido Tastenhoye** (VL. BLOK) : De mogelijke promotie van Turkije tot kandidaat-lidstaat van de Europese Unie is binnenkort aan de orde. Dat statuut is de eerste stap naar een volwaardig lidmaatschap. Het punt stond op de agenda van de vergadering van de vijftien ministers begin september in Finland.

De aardbeving in Turkije heeft deze zaak opnieuw bespreekbaar gemaakt. Zelfs Griekenland zou zich niet langer verzetten, in ruil voor het lidmaatschap van Cyprus.

De Belgische regering zou de kandidatuur van Turkije nu steunen. Vooral de Britten dringen erop aan Turkije de status van kandidaat-lidstaat toe te kennen, wellicht op aandringen van de Verenigde Staten, die daarvoor geopolitieke redenen hebben.

Meent de minister niet dat die kandidatuur ongepast en onaanvaardbaar is ? Sinds 1997 is er in Turkije niets veranderd : de verslagen van Amnesty International liegen er niet om. De organisatie wees er drie jaar geleden op dat de mensenrechten in heel Turkije op grote schaal met voeten worden getreden. Ook uit de driemaandelijkse verslagen blijkt dat er een angstklimaat heerst tegenover de politiestaat.

Indien Turkije lid zou worden van de EU gaan bovendien de deuren van West-Europa wijd open. In december zou worden beslist of Turkije de status krijgt van kandidaat-lid.

Welke houding zal de Belgische regering aannemen ? Welke houding heeft zij tot nu toe aangenomen, met name op de top van begin september in Finland ?

De heer **Louis Michel**, vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken (*in het Nederlands*) : De obsessie van de interpellant ten overstaan van migranten vind ik weinig ernstig.

Ik deel een aantal bekommernissen van de heer Tastenhoye over de situatie in Turkije, vooral inzake de eerbiediging van de mensenrechten en van de rechten voor minderheden, vooral van het Koerdische volk.

De eerbied voor de mensenrechten is opgenomen in art. 12 van de Turkse Grondwet, maar dit principe wordt de

laatste tijd vaak geschonden, vooral bij de strijd tegen het PKK en het islamitisch fundamentalisme. Sinds het aantreden van de regering-Ecevit werden wel inspanningen geleverd, maar ze bleven onvoldoende.

De Turkse houding ten overstaan van het Koerdisch probleem wordt bepaald door de vrees voor separatisme en de strijd tegen het PKK, dat zeker niet de enige vertegenwoordiger is van het Koerdische volk. Alhoewel Turkije geen collectieve rechten toekent aan de Koerden, genieten zij wel dezelfde individuele rechten als de andere Turkse burgers.

Turkije zal in elk geval de criteria van Kopenhagen moeten naleven.

Dat veronderstelt respect voor de mensenrechten en het verlenen van culturele autonomie aan de Koerden.

De discussie moet in zijn juiste context worden geplaatst. In december 1997 kreeg Turkije het statuut van kandidaat-lidstaat niet, twaalf andere landen wel. Die aanpak had geen succes : Turkije voelde zich verworpen en gedemotiveerd om de mensenrechten te respecteren.

Sindsdien bracht het beleid van mijn Griekse collega Papandreou daarin een gunstige wending, onder meer inzake immigratie en terrorisme. De recente aardbeving maakte daarnaast een golf van solidariteit los. Turkije heeft resoluut gekozen voor economische en politieke hervormingen. Het heeft nog een lange weg te bewandelen, maar moet worden aangespoord om op de ingeslagen weg verder te gaan.

Op dit punt bereiken we de discussie over het al dan niet verlenen van het statuut van kandidaat-lid. Dit statuut is een symbolische erkenning van de Europese roeping van Turkije. Het betekent ook dat we een punt zetten achter de scheiding tussen de zogenaamde christelijke en niet-christelijke wereld.

Dit betekent echter niet dat we snel toetredingsonderhandelingen zullen aanvatten. Dat kan pas als Turkije voldoet aan de Kopenhagen-criteria.

Een stabiel Turkije is – door de ligging van dat land – strategisch belangrijk. De onderhandelingen met Cyprus schieten goed op, maar het toelaten tot de EU van een verdeeld eiland is niet evident. Een oplossing voor het Cyprusisch probleem verloopt trouwens via Ankara.

De heer **Guido Tastenhoye** (VL. BLOK) : Men kan de redenering van de minister ook omdraaien : misschien was het wel het drukkingsmiddel van de EU dat Turkije ertoe bracht het roer om te gooien.

Ik betwist niet dat er op het terrein enige verbetering is. De AI-rapporten wijzen echter nog steeds op een angstklimaat in Turkije.

Ik wijs er ten slotte op dat Turkije Cyprus al jarenlang op onrechtmatige wijze bezet en dat België die bezetting nooit heeft aanvaard.

Minister **Louis Michel** (*in het Nederlands*) : Het is belangrijk om degenen die in Turkije strijden voor de mensenrechten, aan te moedigen. Het toekennen van de status van kandidaat-lid aan Turkije kan alleen maar gunstige gevolgen hebben. Dat zet de deur natuurlijk niet helemaal open voor het lidmaatschap. De criteria van Kopenhagen moeten daarvoor integraal worden vervuld.

Het waren in Finland niet de Britten die de Turkse kandidatuur steunden, maar vooral de Duitsers en de Finnen. (*Verder in het Frans*)

Er wordt enkel nota genomen van hun kandidatuur. Over een mogelijke afwijking van de criteria van Kopenhagen is iedereen – behalve Duitsland en Finland – het eens, daar kan geen sprake van zijn. (*Verder in het Nederlands*)

Voor geen enkel land mag men de criteria van Kopenhagen wijzigen.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 16.30 uur.*